

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati po št. vrst 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni dvakrat posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravništvo: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Radičevi neuspehi

Beograjska javnost je bila v ponedeljek vsa pod vtisom alarmantnih vesti o grški revoluciji, ki so v prestolici vzbudile še večjo pozornost in intenzivnejše zanimanje kakor po ostalih državah. Ljudje so pozabili na to, da Bolgarija še vedno ni odgovorila na protestno noto svojih sosed in da se skuša iz neprijetnega položaja izviti potom intrig pri velislah. Pozabljeni so bile tudi občinske volitve, ki so do takrat še vedno odmevale v vseh razgovorih; v ozadje so stopila notranje politična vprašanja, čeprav so se baš vračali ministri z važnih blejskih konferenc.

Tako se je zgodilo, da je ostal tudi nenapovedani in nepričakovani enodnevni obisk g. Stepana Radiča v Beogradu skoro neopažen. Za petimi so mu bili pač parlamentarni poročevalci listov, a ker so vedeli, da bodo publiko zanimalo mnogo bolj vesti iz Grčije, se v svojem detektivskem iskanju niso preveč napenjali. Zato v listih o g. Radiču ni bilo niti približno toliko poročil, kakor ob drugih njegovih obiskih državne prestolice.

In vendar je ravno zadnji izlet gosp. Radiča v Beograd nad vse značilen in zanimiv. Končal je s popolnim neuspehom in pokazal, kako daleč jo je zavezil s svojo breznačelnostjo nekdanji tako močniti hrvatski tribun. Udarce za udarce ga zadeva in vedno bolj se pogreza v močvirje politične nesolidnosti.

Ko so občinske volitve v Srbiji oslabile radikale in razočarale davidovičevce, njihovo medsebojno razmerje pa še bolj postrle, je g. Radič upal, da je prišel njegov čas. V zaupanju na svojo ojačeno pozicijo, je nastopil zopet s staro zahtevo po odstopu ministra dr. Nikića. Ta zahteva ni samo vprašanje njegovega osebnega prestiža, ampak postaja vedno bolj tudi življenjsko vprašanje radičevske stranke same. Ne da se več taji, da pridobiva dr. Nikić, oprt na radikale in na dalekosežni vpliv svojega resora v vladi, a podprt tudi z razočaranjem radičevskih mas, med volilci vedno več prištev. Zlasti radičevci v Bosni prehajajo trumoma k njemu in vodstvu HSS začnejo uvidevati, da Nikić tudi pri eventualnih volitvah ne bo več odvisen od njihove milosti.

Zato se je kampanja proti njemu v zadnjem času poostila. Na zagrebški seji HSS so slovesno sklenili, da obtožijo svojega nekdanjega tovariša radi korupcije. Istočasno so pritiskali na radikale ministre, da izločijo dr. Nikić iz vlade. Odgovor so dobili že na Bledu, kamor je bil pozvan pač dr. Nikić, ne pa g. Radič. In g. Uzunović in Maksimović sta se še prav ostentativno bratila z radičevskim izobčenjem.

Ko je g. Radič vse to uvidel, je takoj retiriral in začel vrtneti staro lajno o trdni situaciji in čvrstem sporazumu. Kljub temu se je še osebno peljal v Beograd, da tam še enkrat poskusi svojo srečo. Tudi sedaj brez uspeha. In ker so se istočasno pojavile vesti, da se kljub prepadu, nastalem po občinskih volitvah, zopet pletejo vezi med radikali in davidovičevci, se je g. Radič docela umaknil in njegov klub slovesno razglašal, da ni nikakega povišja za krizo in da je Radič za sporazum bolj kakor kdaj...

Karakteristično vlogo igra v teh aferah korupcijska obtožba proti dr. Nikiću. Za obtožbo so v Zagrebu glasovali tudi radičevski ministri, ki pa bodo na ministrskih sejah mirno sedeli za isto mizo z obtožencem in z njim razpravljali o vladnih poslih. Situacija, kakršnih parlamentarne zgodovine gotovo prav malo beležijo, obenem pa tudi slika, ki meče zelo neugodno luč na moralni nivo našega političnega življenja.

NOVE VPOKOJITVE V ŠOLSKI SLUŽBI

Beograd, 25. avgusta. Državni podtajnik v prosvetnem ministristvu Dragomir Obradović je odšel v Vrnjce k prosvetnemu ministru Miši Trifunoviću, kateremu je predložil večje število ukazov o vpokojitvah, ki zadevajo številne ravnatelje srednjih in strokovnih šol. Ukazi so že na potu na Bled.

ARBITRAŽNA POGODBA Z AVSTRIJO

Dunaj, 25. avgusta. Kakor poročajo iz Beograda, se vrše med avstrijsko in jugoslovensko vlado pogajanja radi arbitražne pogodbe. Pogajanja se bodo nadaljevala v Ženevi o priliki zasedanja Društva narodov med jugoslovenskim zunanjim ministrom dr. Ninčevićem in avstrijskim zunanjim kanclerjem dr. Ramekom.

Zopetna pogajanja med radikali in davidovičevci

Uvod v izredno živahno politično sezono. — Značilna izjava g. Uzunovića. — Maksimović pridobiva na vplivu. — Bojazen radičevcev. — Kombinacije in hiperkombinacije.

Beograd, 25. avgusta. Danes dopoldne so se sestali Ljuba Davidović, Joca Jovanović in dr. Behmen ter ostali na daljši konferenci, tekom katere so razpravljali o političnem položaju. Informirani krogi spravljajo konferenco v zvezo z glasovi o pogajanjih, ki se baje že par dni zopet vrše med predstavniki radikalne stranke in demokratov.

Ob 11. je Ljuba Davidović v spremstvu dr. Behmena odšel v Narodno skupščino, kjer se je sestel v demokratskem klubu z ostalimi voditelji demokratske stranke. Včeraj je ministrski predsednik Uzunović izjavil novinarjem med drugim, da bi povabil tudi demokrate na sodelovanje v vladi, ako bi vedel, da ga ne bodo odbili. Izjava je samoumevno vzbudila v političnih krogih pravo senzacijo, ker jo tolmačijo kot dokaz, da se res že vrše zakulisna pogajanja, ki naj nadomestijo sedanjo nestalno kombinacijo RR z novo kombinacijo, ki bo resnejša in solidnejša. Vodstvo Radičevske stranke uvideva nevarnost, ki mu preti od te strani in se je sinoči podvžalo, da izda pozajmilo, v katerem trdi, da ni nobne krize, da je Stepan Radič v zadnjem času opetovano podal izjave, ki se lojalno pridružujejo politiki narodnega sporazuma in da HSS nima nobenega povišja da bi sedano koalicio prelomila ali izstopila.

Sodi se, da je glavni nosilec novega političnega kurza v radikalni stranki notranji minister Boža Maksimović, ki pridobiva kljub porazu pri občinskih volitvah v Beogradu zopet na vplivu in veljavi. Njegova zamisel gre za tem, da izolira Stepana Radiča in da pripomore svojemu varovancu dr. Nikiću do zmage nad njegovim hrvatskim nasprotnikom. Maksimović je pripravljen v to svrhu omogočiti demokratom vstop v vlado. Maksimović se je tudi že pobotal z vsemi svojimi nasprotniki v radikalni stranki, tako da se sedaj izdaja kot vroč in odkrit pristaš Nikole Pašića.

Pred zasedanjem Društva narodov

Razdelitev naših delegatov. — Spor med Markovićem in Radičevićem poravnani. — Vprašanje predsedstva. — Sprejem Nemčije.

Beograd, 25. avgusta. Zunanje ministrstvo je sestavilo podroben program dela naše delegacije, ki bo zastopala našo državo na septemberskem zasedanju Društva narodov. Vlada je sklenila, da bo na plenarnih sejah Društva narodov govoril samo šef delegacije, zunanji minister dr. Ninčević. Ostali naši delegati so dodeljeni posrednim komisijam. V prvi komisiji, ki bo razpravljala o vprašanju sestave sveta Društva narodov, bo sodeloval dr. Krnjević, v drugi, finančno - gospodarski komisiji, g. Avramović, v tretji komisiji, ki je namenjena vprašanju razoroževanja, dr. Laza Marković, v četrti komisiji, namenjeni proračunu Društva narodov, londonski poslanik Gjurić, v peti komisiji bo Stepan Radič, v šestih, političnih komisijah, pa zopet dr. Laza Marković. — Dr. Laza Marković je izjavil, da je bil njegov spor s Stepanom Radičevićem na prijateljski način likvidiran.

Kongres narodnih manjšin

Posl. Wilfan predsednik.

Zeneva, 25. avgusta. Danes je bil otvorjen kongres narodnih manjšin v Evropi. Na kongresu sodeluje nad 80 delegatov skoro vseh evropskih narodnih manjšin. Vodstvo kongresa je poverjeno slovenskemu poslancu v italijanskem parlamentu dr. Wilfanu, ki je predsedoval že lanskoletnemu kongresu. Javnost posveča kongresu živahno pažnjo.

Iz Italije

Rim, 25. avgusta. »Popolo d'Italia« poroča, da bo vlada prirejala vsako leto velike vojaške vežbe, h katerim bo poklicala tudi večje oddelke fašistovske milice. V to svrhu bodo določeni posebni krediti. Vlada pa bo kljub temu slejkoprej ohranila povsem dobrovoljski značaj fašistovske milice.

Impero« javlja, da je notranji minister Federzoni izjavil, da bo vlada imenovala svoje komisarje tudi v občinah z nad 5000 občanov ter postavljala po potrebi povsod uradne podestate.

Sporodno s temi verzijami kroži tudi glasovi o predčasnem povratku Nikole Pašića v domovino. Zdravje voditelja radikalne stranke da je odlično. Včeraj so trdili radikalni krogi, da se je inž. Bobić odpeljal v Trst, kjer hoče počakati na povratek Nikole Pašića. Ožji Pašičevi prijatelji napovedujejo, da bo Nikola Pašić pred prihodom v Beograd posetil Bled ter se ogledal v avdiciji pri kralju. Njegove šanse so v zadnjem času znatno narasle. Iz vladnih krogov sicer vesti o predčasnem povratku g. Pašića demantirajo, vendar pa se vedno znova trdovratno pojavljajo.

Opazeno je bilo, da je danes ob 10. uri dopoldne obiskal ministrskega predsednika eden najvplivnejših članov demokratske stranke dr. Aleksa Miljović ter ostal pri ministrskem predsedniku celo uro. Politični krogi menijo, da se dr. Miljović že oficijelno pogaja z ministrskim predsednikom Uzunovićem radi ev. sodelovanja med radikalno in demokratsko stranko.

V ministrskem predsedništvu se je po odhodu demokratskega odposlanca dr. Miljovića vršila seja ministrskega sveta, ki pa je bila posvečena zgolj resortnim vprašanjem.

Poleg kombinacij z demokratsko stranko se pojavljajo še mnoge druge kombinacije in hiperkombinacije, tako o novih razkolih v radikalni stranki, o predstojećih novih disidentskih akcijah v HSS, kjer je nezadovoljstvo posebno veliko, ter kombinacije s posameznimi deli demokratske stranke. Tudi v tej stranki niso izključena iznenadenja, ker se ve, da obstojajo med Davidovičem in dr. Veljkovićem na eni strani in dr. Vojo Marinkovićem na drugi strani zelo globoka nesoglasja. Vse to pa napoveduje, da se nahajamo pred zelo živahno politično sezono, čim se vrne stari in za enkrat še neprekosljivi taktičar in politični virtuoz Nikola Pašić iz Francije.

— Zeneva, 25. avgusta. Vprašanje predsedništva jezenjskega zasedanja Društva narodov je stopilo v ospredje. Na prvem mestu se imenuje kandidatura jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Ninčevića, ki pa še ni definitivna, ker je že drugi član Male antante, češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš predsednik 41. zasedanja sveta Društva narodov.

Zeneva, 25. avgusta. Sodeč po dosežanim razvoju zadev, ki so v zvezi z jezenskim zasedanjem Društva narodov, je skoro gotovo, da bo Nemčija sedaj brez težko sprejeta v Društvo narodov. Računa se, da bo zasedanje Društva narodov trajalo cel mesec. Sredi novembra se bo nato sestala pripravljalna komisija za veliko mednarodno gospodarsko konferenco, na kateri bodo sodelovale vse evropske države razun Rusije.

— München, 25. avgusta. »Münchener Neueste Nachrichten« prinašajo razgovor svojega poročevalca z ameriškim učenjaki kom Barnesom, profesorjem na Smith College v Northamptonu v Združenih državah. Prof. Barnes je potoval po Južnem Tirolskem ter opazoval stanje, ki so ga vpelele italijanske oblasti. Prof. Barnes je med drugim izjavil:

»Italija deluje z vsemi silami na to, da izbrše na Južnem Tirolskem značaj nemščina in da pokrajino čimprej pretvori v italijansko provinco. Pri tem ne izbira sredstev. Otroke odtuja starišem, preganja jezik in nemški manjšini jemlje vsako manjšinsko pravo. Vsa Južna Tirolska je preplavljena z vojaštvom. Fašistovska organizacija prevladuje v celam javnem življenju. Vsak mora postati Italijan, ako ne, če izgubiti najprimitivnejših pravic do občanka. O kulturni svobodi ni govora.« (Vse to velja v enaki meri tudi za Jugoslovence v Italiji. Op. ur.)

— München, 25. avgusta. »Münchener Neueste Nachrichten« prinašajo razgovor svojega poročevalca z ameriškim učenjaki kom Barnesom, profesorjem na Smith College v Northamptonu v Združenih državah. Prof. Barnes je potoval po Južnem Tirolskem ter opazoval stanje, ki so ga vpelele italijanske oblasti. Prof. Barnes je med drugim izjavil:

»Italija deluje z vsemi silami na to, da izbrše na Južnem Tirolskem značaj nemščina in da pokrajino čimprej pretvori v italijansko provinco. Pri tem ne izbira sredstev. Otroke odtuja starišem, preganja jezik in nemški manjšini jemlje vsako manjšinsko pravo. Vsa Južna Tirolska je preplavljena z vojaštvom. Fašistovska organizacija prevladuje v celam javnem življenju. Vsak mora postati Italijan, ako ne, če izgubiti najprimitivnejših pravic do občanka. O kulturni svobodi ni govora.« (Vse to velja v enaki meri tudi za Jugoslovence v Italiji. Op. ur.)

Polom angleške rudarske stavke

Kljub odporu stavkovnega vodstva se vračajo rudarji v vedno večjem številu na delo. — Popuščanje delavcev in lastnikov rudnikov. — Udeležba rudarjev na debiki.

London, 15. avgusta. V ponedeljek se je vrnilo v Nottinghamshiru in Derbyshiru zopet mnogo delavcev na delo, dasi je posetil oba industrijska kraja v soboto tajnik Cook z nekaterimi drugimi funkcionarji rudarske federacije ter skušal pregovoriti rudarje, naj vstajajo v stavki. Pričakovati je, da bo ta pokret v kratkem odločilno vplival na rudarsko stavko. Vzrok, da se mnogi rudarji vračajo na delo, je popuščanje rudarjev in lastnikov samih. Rudarji so pripravljali delati dnevno pol ure več. Sedem mesecev bodo prejemali dosedanje plače, potem pa dobe minimalne odstotne udelave k temeljni plači. Lastniki rudnikov jim ponujajo tudi soudeležbo pri bodočem dobičku tako, da bi se prebrite razdelili v razmerju 85 odstotkov na plače in 15 odstotkov na čist dobiček. Vse te pogoje je stavil bivši poslanec in ravnatelj mnogih premogovnikov Houtton, ki hoče skleniti z rudarji časten kompromis.

V Northstafordshire se je vrnilo na delo nad 6000 rudarjev. Celokupno število rudarjev, ki so nehali stavkati, znaša 34.000. Zanimivo je, da so se dali nekateri kljub pisneni izjavi, da pristajajo na predloge delodajalcev, prepovedati raznim agitatorjem, tako da niso prišli na delo. Med agitatorji se posebno odlikuje tajnik rudarske federacije Cook. Kljub njegovemu prizadevanju pa se bliža rudarska stavka koncu. Včeraj in danes je po poročilih angleških listov število skesanih rudarjev znatno naraslo. Pravi učinek tega pokreta med stavkajočimi rudarji se bo poznal šele jutri ali v petek.

Sv. Jeronim smo prepustili Vatikanu?

Dunaj, 25. avgusta. »Reichspost« poroča iz Rima, da spada ureditev cerkvenega vprašanja z Jugoslavijo med najvažnejša vprašanja, s katerimi se bavi Vatikan. Nemogoče je misliti, da bi radi koncordata z Jugoslavijo sv. Stolica pristala na to, da upelje staroslovenski jezik v službo božjo, ker bi to pomenilo, da se rimska kurija odreče latinskega jezika kot enotnega obrednega jezika katoliške cerkve, kar bi pomenilo tudi nevaren precedens za druge narodnosti. Ni pa tudi izključeno, da bi sv. stolica v tem vprašanju nekoliko popustila, v prvi vrsti, da počaka razpoloženje za ujedinenje z rusko cerkvijo. Vatikanski krogi ugotavljajo, da zadovoljstvo, da je Jugoslavija na koncu vendarle pristala na to, da prepusti zavod sv. Jeronima sv. Stolic, ker se je novimenovali jugoslovenski poslanik že preselil iz zavoda sv. Jeronima. To se smatra kot priznanje, da je zavod sv. Jeronima last sv. stolice.

PREOKRET V ZADEVI ZAGREBSKIH GOBELINOV

Zagreb, 25. avgusta. V zadevi gobelinov, ki bi se morali izročiti konzorciju grofa Festetića v Kakovcu, je nastopil preokret. Sodniji je bilo predloženo pismo grofa Festetića, v katerem se odreka svojih gobelinov in jih prepušča hrvatskemu nacionalnemu muzeju. Iz tega izhaja, da je konzorcij na svojo pešč napeljal proti naši državi tožbo pri haškem sodišču. Radi tega je bila včeraj sistirana izročitev gobelinov in drugih umetnin iz posesti grofa Festetića.

Težavne naloge Društva narodov

Svet in plenum Društva narodov se sestane prvi dne septembra. To zasedanje bo menda eno najvažnejših, odkar obstoja Društva narodov. Zato se države pripravljajo nanj z veliko skrbnostjo. Zasedanje meseca marca se je namreč končalo brezuspešno. Mislilo se je, da bo Nemčija sprejeta brez nadaljnjega, ker je ratificirala locarnski pakt, in da ji bo takoj določeno stalno mesto v Društvu narodov.

Toda to se ni zgodilo. Zadržanje Brazilije, Španske in Poljske, ki so enako kot Nemčija zahtevale stalen sedež v Svetu, je razbilo marčno zasedanje. Če bi bilo vprašanje stalnega sedeža Nemčije postavljeno javno, bi prišlo do odprtega spora.

Spoznali so, da je bolje, če se zadeva odgodi na poznejši čas. Upali so, da bo mogoče med marcem in septembrom izdelati kompromis. Kakor pa se kaže tik pred novim zasedanjem, je še marsikaj nejasnega.

Komisija, ki je dobila nalog, da spremeni pravila Društva narodov, to se pravi, da jih prikriljo po želji nekaterih vodilnih diplomatov, ni mogla popolnoma zadovoljivo rešiti svoje naloge. Hotela je najti izhod na ta način, da se je ognila problemu stalnih sedežev v Svetu in je predlagala ustanovitev začasnih sedežev.

Toda niti Brazilija, niti Španija, niti Poljska niso zadovoljne s to rešitvijo. Brazilija se je odkrito izjavila, da hoče izstopiti iz Društva, Španija je zaprtila na bolj uljuden način, dočim je Poljska javila, da se pod nobenim pogojem noče odreči zahtevi po stalnem sedežu. Nemčija je že določila svoje odpo-

slanstvo. V njem se nahajata med drugimi grof Bernstorff, bivši poslanik v Washingtonu in dr. Stresemann. Toda nemška vlada je sklenila, da ti odpotniki ne bodo prej odpotovali iz Berlina v Ženevo, preden se Društvo definitivno ne izjavi za stalni sedež Nemčije. Nemška vlada pravi, da noče, da bi se enkrat začeli z zmotami zadnjega zasedanja.

Morda se bo obravnavalo še drug problem: vprašanje pristopa Turčije k Društvu narodov. Stvar se ni gotova, kajti Mustafa Kemal paša se ni poslal prošnje za pristop, ker se baje še vedno nekoliko nagiblje na drugo stran. Septembarsko zasedanje bo moralo obravnavati med drugim protest Abesinije, ki je tudi članica Društva, proti italijansko-angleškemu dogovoru, ki se tiče razdelitve interesnih pasov v njenih deželah. Brezdvomno bo poslala tudi egiptovska vlada protest proti Angliji, in po Parizu se govori, da pride razen tega »balkanska kriza« na zeleno mizo...

Vsekakor bo septembarsko zasedanje zelo obteženo in tu se bo prvič v veliki meri preiskovala trpežnost in moč Društva narodov, tega največjega in za bodočnost vsega človeštva najvažnejšega mednarodnega organizma.

Šahovski turnir v Ljubljani

Danes se vrši X. običen predzadnji kolo šahovskega turnirja, jutri je XI. kolo, na kar se prične igrati še večje partije.

Včeraj popoldne je bila ostra borba med Zdeakom Rupnikom in inž. Tekavčevićem. Igra je bila ob 22.30 prekinjena in se bo nadaljevala prihodnje dni. Zdenko Rupnik je bil danes dopoldne prost. Borba je bila danes dopoldne živa in partije so se razvijale v naglem tempu.

V skupini A so bili rezultati do popoldne: V 20 minutah je po 35. potezi Tot dobil partijo proti Acimoviću. Ob 10.55 po 30. potezi je bila partija Jeršov-Pirc remi. Grenčarski je porazil Agapajeva po 25. potezi ob 11.20. Partija Mržlikar-Ries se traja. Popoldne se vrši partija inž. Tekavčević-Kalabar. Stanje v skupini A opodue: Tot 6, Rupnik in Kalabar 5 (1), Agapajev 5, inž. Tekavčević 4 in pol (1) in Ries 4 in pol.

V skupini B: Ob 10.10 je po 25. potezi porazil dr. Singer Alarjanovića. Kulžinski je dobil ob 11.25 po 51. potezi partijo proti Jonkeju. Furlani je po 33. potezi ob 11.31 potolkel Poljakova. Dumić je ob 12.30 po 29. potezi porazil Cirila Vidmarja. Partija Didžinski-Rošić in Vogelnik-Dernovščak se traja. Stanje popoldne: Rošić 7 in pol (igra danes z Didžinskim in jutri še eno partijo), Furlani 7 in pol (igra še eno partijo), Dumić 6, Singer 6 in pol, Dernovščak 6, Kulžinski 5 in Ciril Vidmar 4 (1).

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Effekti: Zastavni listi Kranjske deželne banke 20—22, Kom. zadolžnice K. dež. banke 20—22, Celjska posojilnica 193—196, Ljubljanska kredita 170—190, Merkantila Kočevje 90—0, Prastrednica 855—867.5, Kreditni zavod Ljubljana 165—175, Strojne tovarne 0—110, Papirnica Vevč 108—0, Stavbna družba 55—65, Šešir Škofja Loka 104—104, zaključek 104.

INOZEMSKA BORZA.

Curih: Beograd 9.125, Pariz 14.80, Lond. 25.1525, Newyork 518, Praga 15.35, Milan 16.975, Dunaj 37.15.

Trst: Beograd 53.80—54.30, Pariz 86.5—87, London 148.50—149, Newyork 30.60—30.70, Curih 590—593, Dunaj 431—434, Praga 90.50—91.

Kako je bil Pangalos ujet

Zadnji obupni poskusi, da pridobi za sebe mornarico. — Brezlična vojna. — Ponesrečen beg. — Demonstracije proti strmo-glavljenemu diktatorju.

V Grčiji je po popolnoma uspehi revoluciji zavladał zopet red in mir, v javnem življenju se skoraj ne pozna, da se je izvršila dalekosežna sprememba v vodstvu države. Državni uradi poslujejo redno, trgovsko in privatno življenje teče normalno in nikjer ni občutiti kake zmešnjave ali zastoja, ki bi ga bila povzročila revolucija. Edino na časopisju se opaža, da je svobodno zahtevalo. Preventivna cenzura, ki jo je uvedel Pangalos, je bila takoj drugi dan po revoluciji ukinita in listi na dolgo in široko razpravljajo o uspehih revolucije, žigosajoč diktatorja gen. Pangalosa, kateremu očitajo mnogo nečednih dejanj in ga dolže korupcije v nič manj kot 30 slučajih. O tem se je za kulisami tudi že prej mnogo govorilo, toda noben listi si ni drznili iznesti resnice na dan.

O poteku revolucije prinašajo grški listi razne zanimive podrobnosti, najobširnejše pa se bavijo s pobegom diktatorja Pangalosa in njegovo aretacijo. Pangalos, ki se je nahajal na letovišču na otoku Speji, je bil v soboto krog pol 12. ponoči v hotelu »Poseidonios« aretiran in odveden na ladjo »Pergamos«, ki je imela nalog, da ga prepelje na Pirej. Ker pa je bil ob enem s Pangalosom aretirani tudi njegov adjutant, mornariški oficir Laskos, se je vodja revolucije, general Kondilis, bal, da bi ta prevzel poveljstvo nad ladjo in s Pangalosom pobegnil v inozemstvo. Radi tega je odredil, da odpihuje iz Pireja bojna ladja »Kilkis«, torpedni rušilec »Leon« in dvojne hidroplanov, ki naj na morju poiščejo ladjo »Pergamos« in jo dovečejo v pirejsko luko. Poveljnik tega brodovja je dobil nalog, naj v slučaju odpora ladjo »Pergamos« razstrelji in za vsako ceno prepreči pobeg Pangalosa v inozemstvo.

Bojzen Kondilis se je uresničila. Pangalos je s svojim adjutantom prevzel poveljstvo nad ladjo, na kateri so ga internirali, ter poskušal pobegniti. S spretnim manevriranjem je premostil svoje opazovalce ter se jim izgubil iz vida. Ladja je krenila proti otoku Idras, od kod je Pangalos poslal radiotelegrame vsem pomorskim edincem ter jih pozval, da se mu pridružijo. Da ni bilo vodstvo revolucije v tako spretnih rokah, bi se mu bila namerna morda posrečila. Toda general Kondilis, ki je predvidel vse možnosti, se je za vsak

slučaj zasigural. Skoro istočasno je obvestil vse pomorske komande, da stoji vsa Grčija na njegovi strani, ter jih pozval, naj se nikakor ne dajo premočiti od Pangalosa, ki skuša pobegniti. Vseled tega je mnogo vojnih ladij, ki so že bile na poti, da se pridružijo Pangalos, spremenilo svojo smer ter se vrnilo na svoja oporišča odtodno s pirejsko luko.

Med tem pa je Pangalos, uvidevši, da je akcija za njega izoučljiva, napel vse sile, da pobegne. Toda revolucionarni so mu bili že za petami. Ko je vojna ladja »Kilkis« zajela Pangaloso, je ladjo in jo pozvala, naj se vda, je Pangalos radiografsko pozval posadko vojne ladje, naj se nikar ne pokorava upornikom, nego pridruži njemu. Obljubil je vsem visoke nagrade, zlasti pa onemu, ki bo aretiraj poveljnika. Toda poveljnik bojne ladje je imel samo zanesljivo moštvo in je takoj nato otvoril na Pangaloso ladjo ogenj. Po kratkem boju se je Pangalos vdal. Pri aretaciji je bil zelo blede ter je prosil poveljnika bojne ladje, naj mu izpolni pri vladni dovoljenje, da se sme umakniti v inozemstvo. Ta pa je vse te zahteve odklonil ter mu izjavil, da je od tega trenutka dalje ujetnik revolucije.

General Pangalos se je nato vdal mirno v svojo usodo. Ko so ga prepeljali v pirejsko luko, ga je pričakovala več tisočglava množica, ki ga je sprejela z ogorčenimi klici. Vojstvo je le z največjim naporom vzdrževalo red in ubranilo ujetega diktatorja pred linčanjem razjarjene množice. Pangalos in njegovo spremstvo, v katerem se nahajajo šest višjih oficirjev, so začasno internirali v vojni bolnici na citadeli. O njegovi ženi so se raznesle vesti, da je pobegnila v inozemstvo. Izkazalo pa se je, da so te vesti neresnične ter da se nahaja na letovišču, kjer se je mudila skupno s svojim možem, pod vojaškim nadzorstvom.

V vseh večjih mestih so se vršile v prvih dneh po revoluciji velike demonstracije in manifestacije revolucionarjev. V sprejetih resolucijah se zahteva najstrožja kazen za vse one, ki so kršili svete pravice naroda. Na manifestacijskem zboru v Solunu so zborovalci enoglasno zahtevali za Pangalosa smrtno kazn.

progi hotel izogniti zagrebškemu vlak. pa je prišel pod kolesa kopirniškega vlaka, ki je prihajal po drugem tiru z nasprotni strani. Nesrečnemu je vlak odrezal desno nogo, občutno je bil poškodovan tudi na glavi. Prepeljali so ga takoj v bolnico, kjer pa je o polnoči izdihnil.

Nesreča inž. Milana Šukljeta

Danes okoli 9.15 dopoldne se je pripetila inž. Milanu Šukljetu, glavnemu tajniku Zveze Industrijev, težka nesreča na Aleksandrovi cesti v veži hiše št. 5. Gospod inženjer si je pri nesreči zlomil nogo.

V veži pri glavnih vhodnih vratih se nahaja kvadratna mala odprtina, določena za metanje premoga v suiternece drvarnice. Odprtina je običajno z železno močno mrežo zaprta, danes pa je bila v usodnem trenutku odprta. Inž. Šuklje je šel v pisarno Zveze Industrijev. Do vhoda je bil v živem pogovoru s predsednikom Zveze z Dragotinom Hribarjem ter se je od njega okoli 9.15 poslovil. Bil je že daleč v veži, ko se je nenkrat okrenil in hotel še nekaj govoriti s predsednikom. Hotel je proti glavnim vratom, a ker ni opazil odprtine, je z desno nogo padel vanjo ter si jo zlomil na več mestih.

V trenutku nesreče je privozil mimo privatni avto, ki je ponesrečenega inženjerja takoj odpeljal v Leončičev, kjer sta ga preiskala zdravnik dr. Šlajmer in dr. Krajc. Mudila sta mu prvo zdravniško pomoč in izvršila na to potrebno operacijo. Zdravnik sta ugotovila, da je noga na treh mestih zlomljena, odtodno nalomljena in da je poškodba precej komplicirana, vendar pa ni nevarna.

Agilnemu in simpatičnemu gospodarstveniku delavcu iskreno želimo, da okreva čim prej.

Prosveta

Pregled minule sezone v Ljubljani

Tekom sezone 1925/26 je dala gledališka uprava 427 predstav, in sicer 219 v drami, 208 pa v operi. Poleg tega je bilo še 12 drugih prireditev v obeh gledališčih. Članstvo je odigralo v sezoni v drami 26, v operi pa 34 del. Od teh je bilo 24 slovenskih, 25 romanskih, 10 germanskih in eno madžarsko delo. Drama je vpriporila prvi na slovenskem odru 17 novit, 2 deli je pa popolnoma na novo naštudirala in vpriporila. Iz repertoarjev prejšnjih sezon se je igralo v drami 6 del. Ako razdelimo dramski repertoar po narodnosti avtorjev, dobimo sledečo sliko: 8 slovenskih, 1 hrvaško, 2 češki, 2 ruski, 1 francosko, 8 angleških, 2 italijanski, 1 nordijsko in 1 nemško delo.

Opernih novitet tekom sezone 1925/26, ki so se prvokrat izvajale na slovenskem odru, je bilo 7, opereta 1, baletov 5 in eno simfončno delo za soli, balet in orkester. Popolnoma na novo je naštudirala opera tekom sezone tudi 7 del. Iz prejšnjih repertoarjev se je igralo 13 del. Od vpriporjenih del sta bili dve slovenski, 4 hrvaška, 3 češka in 2 ruski deli, dalje 14 romanskih, 8 nemških in 1 madžarsko.

V drami so bile sledeče premijere: Milčinski »Kranj Mlajši«; Golar »Zapeljivka«; Finžgar »Naša kri«; Jurčič-Golia »Deset bratov«; Petrovič »Vozel«; Langer »Periferija«; Scheinplung »Druga mladost«; Andrejev »Professor Storicin«; Widrac »Ladja Tenacity«; Manners »Pegica mojega srca«; Shakespeare »Zimska pravljica«; Shaw »Obrt gospe Warren«; Neil »Ana Christie«; Shaw »Pigmalion«; Pirandello »Henrik IV.«; Ibsen »Borkmann«; Goethe »Ifigenija na Tavridi«.

Operne premijere so bile sledeče: Gerbič »Nabore«; Hatze »Povratek«; Foerster »Eva«; Wolff-Ferrari »Zvedave žene«; Casalan »La Wally«; Dalbert »Mrtve oči«; Mozart »Figarova svatba«; — Balet: Baranov »Svatovalec« in »Licitarsko srce«; Sviginskij »Faunova noč«; Rimski-Korsakov »Capriccio espagnol«; Weber »Poziv na ples«; — Opereta: Calmann »Grofica Marica« in koncert Novak »Vihari«; — Polnoma na novo so se naštudirala dela: Musorgski »Boris Godunov«, Massenet »Mama« in »Zongler Naše Ljube Gospe«; Offenbach »Orfej v podzemlju«; Puccini »Gianni Schicchi«; Wagner »Večni mornar« in »Tannhäuser«.

»Pojdi, Mara!« je vzkliknil gospod Kiper, pograbil svojo ženo za roko ter jo skušal potegniti v stran. »Nočem se vmešavati v tuje zadeve. Pojdi, greva domov!« »Ne, ne, ostaniva tukaj,« ga je naglo prekinila žena.

»Pred desetimi leti,« je nadaljeval gospod Simpson s sarkazmom, »je bila v »Kraljevi kavarni« nova blagajničarka in nekega večera...

»Nočem dalje poslušati!« »Nadaljujte!« je vzkliknila gospa Kiper ter s čudnim pogledom ošvrnila svojega soprega.

»To ni tako važno,« odvrne gospod Simpson. »Toda, če vam to še ne zadostuje, da me spoznate, lahko še nadaljujem. Ali se še spominjate, Bob, onih dni, ko gospa Kiper še ni bila gospa Kiper, a je želela, da postane?«

Gospe Kiper se je lotevala ista jezica, ki je malo prej davila njenega moža.

A gospod Simpson se ni dal premočiti in je nadaljeval:

»Takrat si prišel k meni po navsnet. Nisi hotel zapustiti druge, ki ti je zelo ugajala, dobre partije, ki se ti je obetala pri Mari, pa tudi nisi maral opustiti.«

»Neverjetne izmišljotine!«

Mariborska narodno gledališče bo glede ansambla v bodoči sezoni precej prenovljeno. Med drugimi je bila te dni angažirana mlada sopranistka gđ. Kocuvanova, bivša članica ljubljanske opere. Vsekakor se smemo nadejati, da bo letošnja sezona v vsakem oziru boljše od lanske.

Razstava obeh Magoličev. Od 29. t. m. do 21. septembra prisidita oče in sin Srečko Magolič kolektivno razstavo oljnatih slik. Razstava bo obsegala 214 del, večina pokrajinskih slik iz ljubljanske okolice in ostale Slovenije. Umetnika sta izdala tudi izredno okusno opremljen katalog. Na razstavo se še povrnemo, opozarjamo pa javnost na njo že sedaj.

Razsodba v madžarskem falzifikatorskem procesu

Prizivna razprava v znanem madžarskem procesu, ki se je vršila te dni v Budimpešti, je končana. V torek popoldne je bila razglašena razsodba. Kazen glavnih krivcev, princa Windischgrätza in policijskega načelnika, ki sta bila v prvi instanci obsojena na štiri leta težke ječe, je prizivno sodišče potrdilo, spremenilo pa je utemeljitev prvostopnega sodišča, ki se je glasila na falzifikacijo bankovcev in listin, na falzifikacijo bankovcev in nagovarjanju k falzifikaciji listin. Kapetanu Göröju je kazna znižana od 2 let na 1 leto 6 mesecev. Windischgrätzovemu tajniku Rabi pa od 18 mesecev na 1 leto. Kazni ostalih obtožencev, ki so bili obsojeni na manjše zaporne kazni, so bile znižane za 1 do 2 meseca. Dva obtožena, ki sta bila v prvi instanci obsojena na 4 in 5 mesecev, sta bila oproščena. Vsi obtoženci razen Nadossyja in Windischgrätza so na prostem. Pa tudi tema dvema se v zaporu ne godi slabo. Vsek ima svojega osebnega tajnika, hrano pa dobiva od zunaj, tako da se je Nadossy na tem »dopustu« zredil že za celih 6 kg. Ko so se obtoženci sestali na razpravi, so se veselo pozdravljali in si segali v roke, kakor da so se pravkar vrnili z letovišč.

Sport

— Populadni zagrebški nogometni sodnik g. Fabris je v nedeljo sodil tekmo Mačarska-Poljska v splošno zadovoljnost. Z ozirom na njegovo dobro sojenje je bil tudi predlagan za sodnika tekme Švedska-Madžarska.

— Gradjanski v Celju. Državni prvak v nogometu S. K. Gradjanski igra v nedeljo v Celju proti tamošnjim Atletikom, ki so v nedeljo v Čakovcu premagali tamošnji SK Čakovce s 5 : 2.

— Beograjski klub v inozemstvu. Prihodnjo nedeljo gostuje BSK iz Beograda v Tamisvaru, beograjska Jugoslavija pa isti dan v Sofiji. Sredi septembra igra BSK v Budimpešti proti UTK.

— Sarajevske tekme. V nedeljo in soboto sta se vršili v Sarajevu prijateljski tekmi Saška-Slavija. Prvi dan je tekma končala neodločeno v razmerju 2 : 2, drugi dan je zmagal Saška z 2 : 1.

— Nov rekord v avijatiki. Francoski avijatik Calitro je pri svojem poletu dne 24. t. m. potokel svoj lastni dosednji višinski rekord. Dvignil se je v višino 12.500 metrov ter s tem postavil nov svetovni rekord.

— Nova profesionalna liga na Češko-slovaškem. V češki profesionalni ligi je prišlo v nedeljo do razkola. Šest vodilnih klubov, Slavia, Sparta, DFC, Viktorija Žižkov, Vrbovice in ČAFC se je ločilo od ostalih klubov in ustanovilo lastno profesionalno ligo.

Pred novim šolskim letom

— Na I. drž. dekl. meščanski šoli (sv. Jakob) v Ljubljani bodo ponavljalni izpiti v ponedeljek dne 30. t. m. V torek 31. se vrše izpiti privatistinj. Vpisovanje bo za vse razrede 1. in 2. sept. Slovensna služba božja, h kateri morajo priti vse učenke, je v soboto ob 8. v stolni cerkvi. V ponedeljek, 6. sept. ob 8. se prične redni pouk.

— Na II. državnih dekl. meščanski šoli v Ljubljani se prične šolsko leto v soboto dne 4. sept. ob 8. s službo božjo. Vpisovanje bo v sredo 1. sept. ob 8. do 12. Ponavljalni, sprejemni in drugi izpiti se začnejo v ponedeljek dne 30. avg. ob 8. Podrobnosti so razvidne iz oglasa v veži šolskega poslopja. V ponedeljek, 6. sept. ob 8. se prične redni pouk.

»Le povejte, le povejte!« je uporabljal moledevala gospa Kiper. »Ali sem Bil Simpson ali nisem?« »Bil se je vedno rad šalil!« je rekel Kiper ter se okrenil k ženskama. »Kaj mislita?« »Jaz ne verujem, da je on moj mož!«

»Torej nam povejte nekaj o vaši ženi!«

»Ne upam si! A to je najboljši dokaz, da sam res njen mož. Toda lahko vam še kaj povem o vaši ženi!« »Nezaslišana predrznost!« je kriknila gospa Kiper. »Če znete samo eno laž, ne vem, kaj vam napravim!«

»Potem bo najboljšje, če nadaljujem še o Bobu. Materijala imam več kot preveč,« je mimno pristavil gospod Simpson.

»Odpiri vrata!« je velel Kiper svoji setri. »Saj vendar ne moremo spoznati človeka pri zaprtih vratih!« Po kratkem pomisleku mu je podala gospa Simpson ključ. Mrtvo kasneje se je pojavil gospod Simpson ne baš posebno dobre volje.

»No, ali sedaj me poznate?« »Kako ne bi?« je pristavil gospod Kiper potuhnjeno.

»Saj vas je treba samo enkrat pogledati,« je dodala prav tako neprijetno dimljena ona.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: 25. avgusta 1926; katoličani: Ljudjevi! pravoslavni: 12. avgusta, Fotije in Anikit; muslimani: 14. saferja 1345; židje: 14. elula 5686.

Jutri: 26. avgusta 1926; katoličani: Zoficin; pravoslavni: 13. avgusta, Maksim; muslimani: 15. saferja 1345; židje: 14. elula 5686.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matice: »Pot k mladosti; Ljubljanski dvor: »Lepa Helena«.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Trnkoczy, Mestni trg; Ramor, Miklošičeva cesta.

Jutri: Bohinc, Rimska cesta; Levstek, Resljeva cesta.

Solnce zaide danes ob 18.51 in vzhodi jutri ob 5.15 ter zaide ob 18.49.

Mesec vzhaja danes ob 20.25, zaide jutri ob 7.17 ter vzhodi ob 20.52.

Barbarstvo na Krvavcu

Prelepi Krvavec je postal v novejšem času priljubljena izletna točka ne samo za meščane, ampak tudi za domačine. Prav je tako, saj trezen in miren domačin mnogo bolj gorsko prirodo kot marsikaj prenepr mestni »salontroler«. A kar je bilo v nedeljo na Krvavcu, to bo v pogin naše flore, če se razmere temeljito ne izpremenijo. V koči so baje imeli mnogo vina, ki ga morajo pred zimo razprodati. Zato je bilo gori mnogo domačega obinstva — ne zaradi prirode, ampak zaradi vina, prosim! Ko so se ljudje pošestili »pokerpčali«, so odšli nad cvetice in na tisoče in tisoče planik s koreninami vred je moralo pustiti svoje nežno življenje v brutalnih rokah. Te uboge lepote naših planin pa niso vzele samo na klobokih, ampak našel si jih pobojene, poteptane, izgubljene vsepoved.

Kam vendar vse to pripelje? Če so druge države premagale nesmiselno strast uničevanja flore, kaj se pri nas res ne da? Obilati, stopite vendar zlikovcem na prste, ampak tako, da jih bo bolelo! Duhovniki in učitelji ter drugi inteligenti na deželi, odprite narodu oči, da bo spoznal lepoto svoje od boga tako bogato obdane prirode! Naj bi narod sam postal čuvaj svojega prirodnega svetstva, ne pa da prevzame od pokvarjenih mestnih »turistov« ostudno oskrnjevanje gora! Vzgojitelji na deželi, v negovanju in spoznavanju flore imate krasen pripomoček za gojitev boljših čustev, kakor sta jihi fanatična politika in povojni egoizem (ako bohotno zasadiš med ljudstvom! SPD pa naj skrbi, da bodo platinaste koče kraj počitka, ne pa narodne gostilne! P. K.

Na morju

odpravite dlake in vidne mozole 5 minut pred kopeljo z duhtečo kremo

Vsaka žena želi imeti poletni vrst prost in gole roke, a na obali tudi gole noge; nič ni tako neestetično kakor imeti dlakaste roke ali noge, modrikrat vrat. Večina žen je bila dosedaj primorana vporabljati komplicirane, slabo duhteče epilatorje ali pa britve, bolj zlo nego lek, ker obrabita dlaka povzroča črne pike na koži in pospešuje vedno bolj rast dlak.

Taky, parfimirana krema, ki se vporablja, takšna, kakoršna je v tuhi, uniči takoj dlake in neoprijetne mozole. Nobena predpriprava ni potrebna; ni se bač njakorknega razdraženja kože; Taky napravi kožo belo in gladko; ne posušuje se v tubi. Razven tega Taky uniči dlake, ker prodre njihove korenine; dlaka se le palogama zopet pojavi in to zelo slaba in tanka, a mnogokrat popolnoma izgine. Vporaba je tako enostavna, da jo zamorete vporabiti kjerkoli to hočete in se tako v 3 minutah iznebite dlak in mozolov.

Depo v Beogradu pri Misković & Comp., drogerija na veliko. Depo v Zagrebu Jugofarmacija, drogerija na veliko. Dobiva se v vseh drugih lekarnah in drogerijah.

Dogodki križem Jugoslavije

V ponedeljek popoldne je prispela v Zagreb brzgojavna vest mariborskega policijskega šefa Krševana, naj zagrebška policija aretiraj zakonca Jerić radi nedovoljene prodaje orožja. Zagrebška policija je šla takoj na posel in je Jerića, ki je na »Zagrebskem zboru« zastopal neko inozemsko tvrdo ko z orožjem, kakor tudi njegovo ženo Francisko, aretirala. Jerić je res prodajal orožje brez dovoljenja, njegova žena pa je osumljena tihotapstva saharina. Zakonca Jerić sta bila tekoni včerajšnjega dne eskortirana v Maribor. Preiskava se nadaljuje.

Na Sušaku so prišli te dni na sled ogromnemu tihotapstvu srebrnega denarja v Italijo. V petek dopoldne sta dva agenta v restavraciji »Kosovo« aretirala nekega Josipa Miklavčiča, baje iz Zagreba. Pripeljala sta ga na kriminalni urad, kjer je bila izvršena osebna preiskava. Rezultata je bil presenetljiv. Miklavčič je imel pod srajčo okoli telesa ovit platen ovaj, v katerem se je nahajal srebrn denar. Uprav neverjetno je, kakšno količino težkega denarja je mož nosil pri sebi. Na policiji so šteli in šteli in končno našli 4500 komadov zvenečega srebrnega novca vseh vrst, počeniš od kronice pa do tolarja Marije Terezije in srbskega dinarja.

V. Na policiji je Miklavčiči nekaj časa uporno tajil, da se peča s tihotapstvom, končno so pa prišla priznanja na dan.

Sama lepa priznanja, iz katerih je razvidno, da so v unazano ajero vpleteni tudi nekatere banke v Zagrebu, na Sušaku in na Reki. Pri tihotapstvu so mu pomagali Stevo Dujmović, Avgust Matečič in neki Kanžlerić. Miklavčič je priznal, da je samo v teku zadnjih dveh mesecev prinesel na Sušak okrog 60.000 komadov srebrnega denarja.

Nato je bil zaslišan Dujmović, ki je izjavil, da je k njemu hodil po denar neki Giovanni, sluga v neki banki na Reki, čije direktor je Fürst. Priznal je, da je izročil slugi okoli 30.000 komadov novca.

Tretji v lični družbi, gradbenik Avgust Matetič, je izpovedal, da je na Sušak prinesel okoli 200.000 komadov raznega novca. Na Reko ga je izhotatil preko Orehovice. Samo za neko zagrebško banko je od novembra prošlega leta do letošnjega junija izhotatil okoli 50.000 komadov srebrnega denarja. Policija je izvršila tudi preiskavo pri trgovcu Kanžleriću, pri katerem je našla razne kompromitujoče ga listine. Obdržan je bil v zaporu.

Preiskava se energično nadaljuje istočasno v Zagrebu in na Sušaku.

Na znani in prosluli železniški progi Zagreb-Culina, ki se je itak kršena za »prgo smrti«, je že v ponedeljek zvečer zopet primerila tragična nesreča. Osební vlak, ki je vozil iz Culina proti Zagrebu, je pregazil na progi 55 letnega seljaka Frana Očka, ki je bil v Zagrebu na obisku pri svojem zetju Ivanu Žerjavu. Očka se je na

Nanadaljevali so prekinjeno večerjo: Gospod Simpson se je neprestano vmešaval v razgovor, toda nikdo se ni zmenil za njegove opazke. To ga je še bolj razkačilo in z vsoto silo je začel bombardirati vrata.

»Za vrata! Saj bo res še vrsta razbil!« Gospod Kiper je namignil gospe Simpson ter stopil pred kletna vrata.

»Vi trdite, da ste gospod Simpson. Če je to res, pa nam povejte nekaj, za kar vemo samo mi in vi. Na primer nekaj iz vaše preteklosti. Morda lahko na ta način ugotovimo vašo identiteto.«

»Izvrstno!« je vzkliknil gospod Simpson na kletnih stopnicah. »Torej pa se vrnimo v zgodovini za petnajst let nazaj. Ali se še spominjate, Bob, one srčkane pesalke s tistimi krasnimi črnimi kodrički, ki je stanovala na Jon-Stitu?«

»Ne poznam je.« »Ali se spominjate onega dne, ko si na božič pribežal bled ko stena in drhtajoč kot list ter...«

»To se mi ni še nikoli pripetilo!« ga je ježno prekinil gospod Kiper.

»Dobro, Pa napravimo drugo poskušnjo,« je nadaljeval gospod Simpson s čudnim povdarcem. »Vrnimo se deset let nazaj.«

N. V. Jakovs:

Po Voronovu

»Koga vi kličete Bob?« odvrne Kiper z malo nesigurnim glasom. »Potakajte v kleti, dokler se ne vrne moj zet; jaz sem tukaj samo na obisku.«

»Ali Bob! Ti vendar dobro veš, kdo sem jaz!«

»Da ste vi on, bi imeli njegov glas!«

»Spustite me vendar ven, pa boste videli, da sem jaz!«

Gospa Kiper je preplašena zakrivala.

»Nikar se ne boji!« jo je miril Kiper. »Nisem prišel večer na svet, da bi se dal tako speljati.«

»Ali Bob! To je vendar nesporazum. Bil sem pri brivcu, ki mi je obril brado in pobarval lase. Če bi me videl, bi me sigurno takoj spoznal!«

»Kaj naj storim, Mila. Najraje bi odprl vrata in ga pošteno premikastil!«

»Le poskusil!« se je slišalo izza zaprtih kletnih vrat. »Dobro veste, kdo sem. Moja žena je znorela!«

»Kako naj vem, da ste vi Bil, če vas niti vaša lastna žena ne pozna! Če se mi svak ne vrne, vas bomo jutri jutraj izpustili. Zatorej bodite mirni in počakajte!«

»Nikar se ne boji!« jo je miril Kiper. »Nisem prišel večer na svet, da bi se dal tako speljati.«

»Ali Bob! To je vendar nesporazum. Bil sem pri brivcu, ki mi je obril brado in pobarval lase. Če bi me videl, bi me sigurno takoj spoznal!«

Dnevne vesti.

v Ljubljani, dn 25. avgusta 1926.

— **Kralj na lovu.** Včeraj se je vršil v Krmu lov na divje koze, katerega sta se udeležila tudi kralj in kraljica, ki sta ime la izredno lovsko srečo. Po lovu sta si ogledala jelene, ki so bili lansko leto prepejani iz Belja v svrhu obnovitve saroda te plemenite divjačine, ki je v triglavskem pogorju popolnoma izumrla.

— **Vpokošitev generalnega direktorja Robičke.** Radi ukinitve generalne direktorije posrednih davkov v finančnem ministru je vpokojen generalni direktor B. Robiček. Vpokojeni je bil eden najstarejših uradnikov finančnega ministristva in znan kot strokovnjak v davčnih problemih.

— **Poljski poslanik na dopustu.** Polj. poslanik na našem dvoru g. Okenski je včeraj posetil ministra zunanjih del dr. Ninko. V njegovem pomočniku Jovo Markoviča ter se pri njih poslovali, ker odpotuje na šesttedenski dopust na Poljsko.

— **Komisija Rockefellerjeve fundacije v Jugoslaviji.** Koncem tega meseca došče v Beograd komisija Rockefellerjeve fundacije. Komisija bo pregledala vse beograjske sanitetne ustanove ter stopila v ožje stike s predstavništvom ministrstva narodnega zdravja. Nato krene komisija v ostale kraje države, posebno pazljivo pa bo posvečala ustanovam za pobijanje malarije, ki uživa jo podpora Rockefellerjeve Ustanove.

— **Imenovanje v agrarni službi.** Ob lasni komisarij za agrarske operacije g. dr. Fran Spiller-Muys je pomaknjen v četrto grupo prve kategorije; višji stavbeni svetnik ing. g. Ivan Presel Istok, v četrto grupo prve kategorije; Za šelagometra Mariborske oblasti je imenovan višji agrarni zemljemerec g. Franjo Avčin.

— **Rumunski novinarji v Šibeniku in Splitu.** V tork so se mudili rumunski novinarji v Šibeniku, kjer so ogledali mesto, popoldne so pa napravili izlet k slapu Krke, kjer jim je bil prirejen zakuske. Zvečer so odpotovali v Split, kjer so jim priredili svečan sprejem. Po ogledu mesta jim je mestna občina priredila v hotelu Bellevue banket. Rumuni so vzhičeni nad krasoto naše revljere in ne morejo prenehati gostoljubnosti našega naroda.

— **Centralna železniška skladišča v Batajnici.** Prometno ministristvo je določilo izredni kredit v znesku 2.000.000 za zgraditev novih poslopij in izvedbo raznih instalacij pri centralnem železniškem skladišču v Batajnici v Srebru.

— **Vladna podpora obrtnim šolam.** Začetkom prihodnjega šolskega leta prične ministristvo za trgovino in industrijo razdeljevati podpore dnevnim in večernim obrtnim šolam, obrtnomadajevnim šolam in privatnim odnosno državnim delavnicam. Celokupni kredit za te podpore je določen na 1.000.000 Din.

— **V znamenju stanovanjske bede.** Vladajoča stanovanjska beda se najbolje zrcali pri dodelitvi izpraznjenih stanovanj. Za večja stanovanja navadno ni reflektantov, dočim se za manjša eno in dvosobna stanovanja kar tarejo. Te dni je bilo vloženih samo za eno stanovanje 38 prošni. Pri dodelitvi so se reflektanti manjše stegli. Stanovanjska beda postaja v Mariboru od dne do dne hujša. Vse kaže na to, da bo končno vendarle primorana občina, izvesti obsežnejšo gradbeno akcijo in se oprijeti svoječasne predloga društva stanovanjskih najemnikov, ki se je zavzelo za uvedbo posebne stanovanjske davka. Predlog na prvi pogled sicer nesimpatičen, vendar pa bo težko najti drugih primerljivih virov, ki bi omogočali v razmeroma kratkem času amortizacijo gradbenih investicij. Da pa se občina na noben način ne bo mogla izogniti obsežnejši stanovanjski akciji, je pa danes že več kot jasno.

— **Konferenca o nedeljskem počitku.** Na inicijativu centralnega tajništva delavskih zbornic se vrši začetkom septembra v Beogradu konferenca vseh delavskih zbornic in delegatov sindikalnih organizacij, na kateri se bo razpravljalo o ureditvi nedeljskega počitka za celo državo. To vprašanje izziva vedno nove spore tako med oblastmi in podjetji, kakor tudi med delavstvom in delodajalci. Svaha te konference je izdelava konkretnega predloga, kako naj se to vprašanje končno rešuje, medu za vso državo. Konferenca se udeležijo zastopniki Saveza privatnih nameštencev.

— **Smrt demokratskega poslanca.** Te dni je umrl poslanec Davidovičev stranke Radoljub Radojevič, poslanec moravskega okruga. Na njegovo mesto pride poslanec Stanislav Milenković, kmetki posestnik iz Despotovca.

— **Kongres planincev na Bohinjskem jezeru.** V hotelu Zlatorog na Bohinjskem jezeru se vrši 4. in 5. septembra kongres delegatov vseh planinskih društev iz naše države. Pri ti priliki se priredijo izleti na Triglav, Kanjavec, Dolno sedmih jezer, na Črno prst in k izviru Savice.

— **Radič je bil zopet v veliki nevarnosti.** Tako poročajo radičevski listi, ki ne morejo preboleti blamaže g. Radiča v Tuzli, kjer so ga Nikičević »navdušeno« sprejeli. Se le sedaj se dozna, da je bil na Radiča pripravljen atentat. Sam g. Radič je haje izjavil včeraj novinarjem, da je samo njegova navjožja okolica vedela, da se pripravljala napad na njegovo osebo, radi česar je shod predčasno zaključil in tako ušel nevarnosti. Radičevci čisto natančno vedo povedati, da so bile najete in plačane štiri osebe, ki bi naj ubile voditelja HSS. Baje so imeli bombe in revolverje. Čudno je le, da državni podtajnik dr. Pernar, ki je bil na zboru navzoč in ki je poveljeval orožnikom, teh nevarnih ljudi ni dal takoj zapreti in da niti sedaj ni odredena preiskava.

— **Nova pot na Priskan.** Podružnica SPD v Kranjski gori naznanja, da otvori v nedeljo dne 29. t. m. novo pot po severozapadni strani na Priskan (2574 m). Zbirališče pri Koči na Gozdu, odkoder odhod točno ob 7.30 z vodnikom do novi poti na vrh.

— **Sestop po nemški ali slovenski poti na Vrhič in nazaj h Koči na Gozdu,** kjer se vrši od 14. nadalje prosta zabava z godbo in petjem. Ker se je delo vsled slabega vremena zavleklo v konec sezone, se je morala slovenska otvoritev preložiti za prihodnje leto. Podružnica bo skrbela, da se tedaj otvori zajedno še druga nova pot skozi Priskankovo okno in to vsaj v prvi polovici julija. Vreme imamo krasno, pot je nad vse interesantna, zato vsi planinci iskreno povabljani.

— **Mesto arhivskega uradnika** je razpisano s prejemki III. kategorije na ljubljanski univerzi. Prošnje naj se vlože najkasneje do 1. septembra pri rektorju univerze.

— **Zobozdravnik dr. Ciril Cirman** se je vrnil s potovanja in zopet ordinira v Trbovljah - Vode št. 252 od 9. do 12. in od 2. do 5. popoldne.

— **Razstava psov na pokrajinski razstavi »Ljubljana v jeseni«** Poročajo nam. Zanimanje za to razstavo je zelo veliko, tako v krogih, ki se bavijo s hišnimi ali domačimi psi, kakor tudi v lovskih krogih. Med lovskimi psi bodo seveda prevladovali braki. Lov z braki je v Sloveniji glavni način lova, zato ni čudno, če ima Slovenija lepo število brakov različnih pasem. Povečini so ti psi v rokah lovcev na deželi. Ker pa poznamo zavednost naših lovskih krogov, tudi onih z dežele, smu uverjeni, da se bodo tudi ti krogi s svojimi lepimi braki razstave udeležili. Krivo bi bilo pa misliti, da spada na razstavo le tak brak, ki je vpisan v rodovni knjigi in se more izkazati z rodovnikom. Klub ljubiteljev brakov deluje komaj 2 leti, zato se ni mogel materialja razčistiti. Imamo še na stotine in stotine brakov, ki po svoji zunanosti zaslužijo, da se vpišejo v rodovno knjigo. Naj torej noben lovec, ki ima količjak čistokrvnega braka, ne zamudi te prilike in naj psa razstavi.

— **Agonizirani utopljenec.** Iz Krke pri St. Petru pri Novem mestu so 18. t. m. potegnili neznanega utopljenca. Poizvedbe so dognale, da je utopljenec identičen z Jakobom Željanom, železniškim skladiščnim delavcem. Željan je stanoval pri svojem bratu v Ljubljani, ki je že pred tedni javil policiji, da je Željan neznan kam odšel. Željan je po okolnostih sodeč sam skočil v Krko.

8

septembra
1926.

— **Lov za vlomilcem v Novem Sadu.** Na sobotni promeni se je odigral v Novem sadu nenavaden dogodek. V času, ko se je šetalo v mestnih nasadih največ ljudi, je lovila policija nekega nevarnega lopova, ki je ušel iz policijskih zaporov. Lopov je bežal po mestnih ulicah in krenil vedno tja, kjer je bilo največ ljudi. Tako je pribežal na promenado; od vseh strani so drli za njim policijski stražniki. Lopov je globoko preskakoval plotove, plezal čez ograje in obidje, a stražniki za njim. Občinstvo se je pri tem nenavadnem lovu izredno zabavalo in ni kazalo nobene volje, da pomaga pri tej gonji. Lov je trajal skoraj celo uro, ker policija ni mogla rabiti orožja. Lopov se je namreč skrival vedno med najgostejše grude ljudi. Končno je obvisel na nekem plotu, kjer so ga stražniki dohтели in ukenili.

— **Nesreča pri mlečvi.** Pri posestniku Alojziju Trunku v Rucmanah pri Sv. Tomažu so minuli terek mlati oves z mlatnico na vitel. Pri delu je pomagala tudi želarka Liza Petek, ki je podajala snopje v mlatilnico. Ko je hotela z grabljami pritegniti z nekega kota par snopov, je prišla preblizu vznemirjenega droga med mlatilnico in viteljem. Krilo se ji je zapletlo med kolesje, jo pritegnilo k stroju, ki jo je trikrat zavrtel z veliko naglono naokrog, nato pa jo treščil z vso silo na pod. Zadobil je težke notranje poškodbe. Prepeljali so jo takoj v javno bolnico v Ormoz, vendar pa je že po eni uri podlegla poškodbam. — **Letos so nesreče pri mlečvi nenavadno goste.** Pri delu pri strojih je treba pač skrajne previdnosti; gledati pa bo treba tudi na to, da se kolesje in druge pogonske naprave kolikor mogoče zavarujejo. Neprimerna za tako delo je tudi preohlapna ženska obleka, ki je zakrivila že več nesreč.

— **Pobegli kaznjenc.** V tork je bil večji oddelek kaznjencev iz mariborske kaznilnice na delu v Pekrah pri Mariboru. Med njimi se je nahajal tudi 39-letni kaznjenc Franc Čuš, doma iz pujske okolice, nevaren in že večkrat predkaznovan tat. Tokrat je bil obsojen na poldrugo leto ječe radi nasilja in tatvine. V neopaznem trenutku se je oddaljil od skupnega deta ter izginil.

— **Glodovna stavka v skopljanskih za porih.** V sodniških zaporih v Skoplju se nahaja več odmetnikov in težkih zločincev, ki čakajo na obsodbo. Nedavno je več teh odmetnikov prepililo okove ter pobegnilo. Bili pa so pred prekoračenjem bolgarske meje zajeti in oddani zopet v zapore, kjer so seveda poostri stražo. Ker so zločinci uvideli, da jim beg ne bo več uspel, so začeli odklanjati jedi. Dvanajst aretirancev že šest dni izjavja glodovno stavko. Nekateri so že zelo omagali. Upali so, da jih bodo prepeljali v bolnico, toda uprava kaznilnice jim je račune prečrta. Spremenila je namreč par zaporov v bolniške sobe in tako so ostali odmetniki še dalje za varnim zidovjem. Nekateri so se radi tega odpovedali nadaljnji stavki, drugi pa še vedno vztrajno odklanjajo vsako jed in tudi vsako zdravniško pomoč.

**K čisti obleki
rabite čisto obutev**
**Moški 99' - Ženski 65' -
Otroški 49' -**
Bata

**K beli obleki
kupite belo obutev**
**Moški 99' - Ženski 65' -
Otroški 49' -**
Bata

**K platneni obleki
kupite platneno obutev**
**Moški 99' - Ženski 65' -
Otroški 49' -**
Bata

Iz Ljubljane

— **Pozor na nezrelo sadje.** Kakor vsako leto, se tudi letos pojavlja na našem živilskem trgu zgodnje domače sadje, ki je pa žal čisto še nedozorelo. Znano je, da je tako sadje zelo nezdavno in da zlasti pospešeno grizo, ki se radi tega baš v zadnjih poletnih tednih tednih navadno najbolj razpase. A ker je sadje sedaj najdražje, se mnogi ne morejo ustavljati skušnjavi, da je spravijo na trg, čeprav še ni dovolj zrelo. Opozorjamo zato vse kupovalce, da bodo previdni. Zlasti naj sumljivega sadja ne dajejo otrokom.

— **»Narodne enciklopedije«** 13. zvezek je dotiskan in se začne ljubljanskim naročnikom dostavljati prihodnji teden.

— **K požaru Jemčeve barake na Tržaški cesti** nam naknadno poročajo, da je ogenj pogasil že požarna bramba tobačne tovarne, tako da mestni gasilci niso imeli več opravka. Tudi škoda je bala mnogo večja, kakor je bila prvotno cenjena.

— **Drobna policijska kronika.** V mestu je ponoči vladal skoro idiličen mir. Policija je prišla in odvedla v zapor le tri osebe, eno radi suma požiha Jemčeve barake na Tržaški cesti, dve radi suma tatvine. — **Včeraj je bila izvršena ena tatvina.** — **Neznane** je Katarini Rak odpeljal ročni vozček, vreden 200 dinarjev. — **Prijavljenih je pet oseb radi prestopkov proti pasijemu kontumacii in 9 slučajev prestopka cestnopolicijskega reda.**

— **Veseli pomočniki.** Brhka Katica z bubirizuro a-la Lya de Putti, se je snoči razposajeno veselila in ponočevala. V razposajenosti je po ulicah ukala in prepevala. Za to, od policije nedovoljeni javni koncert, bo morala plačati primerno takso. Boli eksotična sta bila neki Ivan in brhka Emila. Ta dva sta se v dala alkoholno in sta radi pijanosti pozvana na odgovornost pred policijskega komisarja.

— **Poskušeni vlom.** Ponoči je nekdo poskušal vlomiti v trgovino Frana Kambiča na vogalu Poljanske ceste in Zrinjskega ulice, a je bil pravčasno preprečen.

— **Stavka čevljarjev.** V tovarni čevljev in gamašev Ivana Carmana v Zgornji Siki je včeraj izbruhla stavka čevljarških pomočnikov, ker je lastnik baje hotel znižati mezde. Stavka celokupno 17 delavcev.

— **Vreme.** Dne 23. avgusta t. l. ob 21. je kazal barometer 767,5, termometer 17,4° C, vlažnost 70%. — **Danes ob 7. zjutraj** barometer 769,5, termometer 12° C, vlažnost 100%. Megleno. Opoldne barometer 767, termometer v senci 26,5° C, na soncu 28° C, vlažnost 83%. Jasno.

Iz Celja

— **Tedenski izkaz mesne klavnice.** V tednu od 16. do 22. avgusta se je zaklalo: 19 volov, 19 krav, 6 telic, 40 telet in 53 svinj. — **Uvozilo se je:** 127 kg govedine, 1090 kg teletine in 74 kg svinjane.

— **Zavod šolskih sester v Celju.** Naknadno vpisovanje otrok na osnovni delški šoli in otroškem vrtcu za novo šolsko leto 1926-27 se bo vršilo dne 28. in 29. avgusta od 8.—12. popoldne.

— **Financi minister dr. Ninko Perić** je prišel v ponedeljek popoldne v Celje, odkoder se je takoj v spremstvu velikega župana dr. Pirkmajera odpeljal v kopalnico Dobro, kjer se nahaja njegova rodbina.

— **Vlak je povozil v nedeljo popoldne** pri postaji Štore pri Celju 75letno beračico Marijo Cmajl iz Zibike pri Šmarju. Bila je na mestu mrtva.

— **Poročno zasedanje.** Kakor čujemo, se bo v tem poročnem zasedanju obravnavalo še tudi slučaj rudarja Antona Krajskega iz Trbovelj, ki je tam dne 14. tm. umoril svojo ljubico Stefamijo Kralj.

— **Brezposelnost** je v Celju in okolici zadnji čas precej ponehala. Lepo število delavcev je dobilo delo pri novih stavbah, katerih se letos precej gradi v mestu in okolici. Pač pa se je bati, da bo brezposelnost v jesenskem in zimskem času zopet narasla.

Iz Maribora

— **Zanimiva pravda** se bo vršila v četrtak pred mariborskim sodiščem. O priliki znane carinske afeze je odgovnik dr. Siskar kot branitelj nekega obtoženega carnika izpodbijal pričevanje carinskega posrednika g. Mariča, češ da je tudi sam zagrešil razne nepravilnosti. G. Marič je nato pozval odgovnika v mariborskih listih, naj ga to žl. kar je ta tudi storil. Pravda bo zlasti zanimiva za juriste, ker se bo razpravljalo o principijelnem vprašanju pravič odvetnika kot zagovornika obtoženca.

— **Nesreče pri kopanju** so letos tudi v Mariboru precej pogoste. Ni še dolgo, ko je Drava zahtevala tri žrtve. Minulo nedeljo je zopet utonil v radvanjskem ribniku neki vojak, pri Felberjevem otoku v Dravi pa bi skoro utonil neki deček, ki so ga tovarši še v zadnjem hipu rešili. Kriva je predvsem lahkomyšelnost in neprevidnost kopalcev.

— **Vlomilci na delu.** V noči od ponedeljka na torek so obiskali gostino »Transvale« v Črtomirovi ulici vlomilci. Bili pa so pri poslu tako glasni, da se je prebudila gostinčarka in jih preganala. Odšli so praznih rok. V zadnjem času je bilo tudi v okolici izvršenih več manjših vlovov in tatvin, radi česar obstoja sum, da se klati po okolici zopet kakšna vlomilska družba, ki poseča tudi mesto. — **Postrežnica** v stolni cerkvi je včeraj zasačila nekega mladega možakarja, ki je skušal odpreti nabiralnik pri oltarju sv. Antona, kamor znosijo ljudje največ denarja. Ko je zapazil žensko, je pobegnil.

— **Vojni razpored** še vedno razburja duhove v Mariboru in okolici. Poročali smo že, da je vojni okrug odredil kontrolni zbor vseh vojnih obveznikov letnikov 1871 do 1904 na Tezno. Ob enem morajo vsi posestniki prignati tudi živino k pregledu in kontroli. Vojaška oblast je zahtevala od mestne občine, da napelje za ta dan na Tezno vodovod. Občina je to zahtevo odklonila, ker je razdalja prevelika in se tudi ne spleča samo za enkrat predirati glavni cev in instalirati drago napeljavno. Zelo se razburjajo tudi duhovniki, ki morajo z ostalimi obvezniki vred priti k pregledu. Ker je ta dan baš nedelja, ne bodo mogli opraviti maše. Bilo bi umestno, da bi vojaška oblast našla kak drug izhod, ki bi ustrezal i potrebam prebivalstva i potrebam vojske. Vsekakor pa se nam zde taki pregledi v času največjega poljskega dela neumestni, zlasti še, ker je skoraj nemogoče, da se v enem dnevu pregleda tako velikansko število obveznikov. Mobilizacijska dodelitev bi se lahko sporočila tudi pisмено preko občin, kakor se je to vršilo doslej.

Gospodarstvo
Uvire našemu izvozu

V soboto se je vršila v Beogradu anketa gospodarskih korporacij o krizi naše izvozne trgovine. Anketa je imela le informativni značaj, da pribavi vladi potrebne informacije. Zato niso bili sprejeti nikaki sklepi in tudi ne formulirane nikake resolucije.

A že potek ankete sam na sebi je izredno zanimiv, ker je pokazal, da je krize v našem izvozu v veliki meri kriva nesposobna državna uprava, zlasti njen birokratizem. Tako je tajnik ljubljanskega Zbornice g. Mohorič opozoril, da je ostal kontigent vina, ki ga smemo po trgovinski pogodbi izvoziti v Avstrijo, skoro docela neizcrpan, ker stavijo carinske oblasti naravnost šikanozne ovire pri njihovem prevažanju sodov in so razne postranske takse tako velike, da je konkurenca nemogoča. Isto je z izvozom jaja in perutnine, ki igra posebno v Sloveniji veliko vlogo. Predpisi o tari in postranske pristojbine so tako neugodni in veliki, da je ta izvoz skoro docela prenehal. Zakladni perutnini je treba poleti pridati ledu in ta led carini brihtna carina skupno s perutnino.

Imeli predstavila za naše gospodarstvo pomemben izvozni artikel. Vlada mu

kljub temu pri dosedanjih trgovinskih pogajanjih ni posvečala potrebne pozornosti. Ravno tako trgovinsko ministristvo vse premalo pazno zasleduje trgovsko-politične odredbe sosednih držav, ki često izigravajo z nami sklenjene trgovske pogodbe, tako da ostanejo v teh dosežene ugodnosti največkrat samo na papirju. Avstrija na vse načine ovira uvoz našega vina, Italija je onemogočila uvoz našega krompirja, Madžarska pa uvoz premoga. Vlada mora zahtevati remedium, drugače pa poseči po represalijah.

Velika ovira za izvoz so birokratični veterinarski predpisi, nedopustnost reekspedicije, velike posravske takse, carniško-posredniške pristojbine, ki si jih zaračunava železnica itd. V vseh teh ozirih lahko vlada z uvidenostjo znatno olajša naš izvoz in mu pomaga preločiti hudo krizo, v kateri se nahaja že itak radi splošne gospodarske situacije.

Ako bo vlada upoštevala stavljene nasvete, ne bo pomagala s tem le izvoznikom, ampak celi državi.

BENEŠKA NOČ
dne 5. septembra na Strelišču
pod Rožnikom.

Ljubljanski trg

Današnji običajni tržni dan (sreda) ni bil tako živahen, kakor po navadi v tem času. Proste stojnice niso bile vse zasedene. Na trgu je bilo mnogo zelenjave, fižola, malo krompirja, precej kumar in gob. Sadni trg je bil dobro založen, novega dovoza pa malo. Češnje so v cenli poskočile za 1 Din, ker je dovoz bosanskiš šiv danes popolnoma izostal in je bilo povpraševanje po češljah veliko. Bosanci so držali zadnje dneve cene češljam nizko, ker so bili prisiljeni prodajati za lastno nakupno ceno in celo se pod ceno. Danes pa ni bilo nobenega Bosanca, domačih češpelj pa je malo.

Cene sadju so v glavnem stabilne: jabolka in hruške 3—5 Din, češnje 5, grozdje 41—16, breskve 8—34, maline 7—50; zelenjava: solata 4—5 Din kg, kumare 1,50 do 2, strošji fižol 3—5, novi luski fižol 3—4, paradižniki 5—6 Din. Krompirja je bilo na trgu zelo malo in so ga hitro razpečali. Dovož krompirja v večjih množinah je izostal, ker so kmetje zaposleli pri mlačvi. Cene krompirja 1,50 Din na drobno. Gobe v velikih količinah, največ lišičke, cena 75 para za liter. Jajca so se podražila. Cene na debelo 1,25 Din komad, par 2,25 Din.

Plzensko pivo

(Urquell 1842)

Restavracija Hotel UNION, Ljubljana
Nedelja 29. avgusta.

K. Rist, restavrateur

— **Carinski dohodki v prvi dekadi avgusta.** Carinski dohodki od 1.—10. avgusta so znašali 29.826,431 Din. Od tega odpade na carinarnico v Beogradu 9.444,876, v Zagrebu 9.352,054, v Novem Sadu 6.370,994, v Mariboru 3.034,731, v Ljubljani 4.015,759, v Dubrovniku 2.967,028, v Skoplju 2.175,585, na Sušaku 1.130,095 in v Splitu 1.337,310 Din.

— **Naša trgovina v Belgijo.** Belgija je uvozila v Jugoslavijo l. 1921 za 11.738.004, l. 1923 za 40.536.114, l. 1923 za 33.317.396, l. 1924 za 38.320.075 in l. 1925 za 42.294.217 Din. Izvozila je iz Jugoslavije l. 1921 za 1.544.729, l. 1922 za 6.040.573, l. 1923 za 10.497.058, l. 1934 za 23.146.098 in l. 1925 za 12.196.838 Din. Iz teh podatkov je razvidno, da se naši trgovinski odnošaji z Belgijo polagoma sicer razvijajo, da pa še daleč niso taki, kakršni bi morali biti.

— **Vprašanje trgovskih zbornic.** Z vprašanjem sistema trgovskih zbornic sili v ospredje tudi vprašanje njihovega števila. Baje nameravajo merodajni krogi nekaj trgovskih zbornic odpraviti tako, da bi jih ostalo samo 8-9. Področje beograjske zbornice naj bi se razširilo tudi na Banat. Novosadska in zagrebska zbornica bi si razdelili delokrog osješke zbornice. Dubrovniška zbornica bi dobila poleg Južne Dalmacije tudi Hercegovino in Črno goro. Ustanovila naj bi se pomorska zbornica v Splitu ali na Sušaku. Nekateri gospodarski krogi so celo mnenja, da bi bilo najbolje reducirati število zbornic na 5.

— **Naša statistika.** Po informacijah iz generalne direktorije carin se objavljajo podatki o uvozu en mesec pozneje, podatki o izvozu pa šele čez tri mesece. Glavni vzrok je pomanjkanje statistike.

Pot k mladosti

Salonska družabna igra iz milijonarskih krogov. Pom ajevanje starega milijonarja Merille. — Krasne scene iz razkošnega kopališča. — Vroča kri in ljubezen pomlajenega Merille. — Sin ljubosumen na očeta.

Napeto! — Razkošno! — Velezanimivo!

Predstave ob:
4. pol 6. pol 8.
in 9.

Pri vseh predstavah svira prvovrstni umetniški orkester.

Mladini neprimerno!

KLITNI KINO MATICA, najudobnejše kino v Ljubljani. — Telefon 124.

To in ono

Najlepši filmski igralec umrl

V New Yorku je umrl v ponedeljek na vnetju slepiča znani filmski igralec Rudolfo Valentino. Filmska publika cellega sveta bo sprejela to nepričakovano vest z velikim obžalovanjem in sočutjem. Oboževani, simpatični in lepi Valentino je mrtev. Zdi se skoraj neverjetno, a je kruta resnica, ki bo hudo zadel milijone dekliških src po vsem svetu.

Zivljenje Rudolfa Valentina je bilo pestro in dramatično, kakor večina filmov, v katerih je igral glavni vlogi. Rojen je bil 1. 1895 v Castellaneti v Italiji. Kot mali dečko je sanjaril o generalni karieri. Vstopil je v vojaško šolo v Tarentu in ostal v njej tri leta. Kot odličnik je odšel v Benetke, kjer je nameraval posejati mornariško akademijo. Toda usoda je hotela drugače. Mladi Rudolfo je bil namreč čez prsa za en centimeter preozek in ta centimeter je prekršil njegove račune. Ves potrt in obupan se je vrnil k roditeljem, ki so mu dali za prvo silo nekaj denarja, da se je napotil v svet. Ustavil se je najprej v Montecarlo, kjer se je vrgel v takojšnje razkošno življenje, dokler ni nekoga dne opazil, da mu je zmanjkalo denarja. Tedaj je sklenil obrniti Evropi črto. Mati mu je poslala denar za vožnjo v Ameriko in tako se je odpeljal v decembru l. 1913 na krovu parnika »Cleveland« v svojo novo domovino. Že na parniku je nastopal Valentino kot plesalec in se s tem sijajno preživljal nekaj časa tudi v New Yorku, zlasti dokler je imel še nekaj svojega denarja. Ko je vsega pognal, se je napotil na ameriški zapad, kjer pa je živel v največji bedi. Prenočeval je čisto kar v vlakih ali pa v parku. Bil je tako obupan, da je hotel izvršiti samomor. K sreči je našel prijatelja, ki mu je omogočil, da je dobil kot plesalec službo v nekem varijetaju. Kmalu nato se je pridružil neki potujoči opereti in prepotoval z njo vso Ameriko.

Poklic plesalca je Valentino pozneje prav lahko zamenjal s poklicem bančnega uradnika. Dve leti po vstopu Italije v vojno se je prijavil na ameriškem konzulatu, kjer so ga pa odklonili čez, da ni sposoben za vojaško službo. Tedaj je odpotoval v Kalifornijo, kjer se je hotel posvetiti filmski umetnosti. Usmilili se ga je znameniti irski režiser Rex Ingram, ki je prvi odkril Valentinoval talent. Angažiral ga je za tedensko plačo 75 dolarjev. Sredi filmanja znamenitega dela »Štirje jezdeci Apokalipse« mu je plačo zvišal na 150 dolarjev. In tako je Valentino kmalu zaslovel kot najlepši filmski igralec. Nastopal je z raznimi filmskimi zvezdami, končno ga je pa sprejelo v službo znano filmsko podjetje »Famous Players Lasky Co« za 2500 (150.000 Din) tedenske plače.

Odslej je rasla Valentinoova popularnost z ameriško naglico. Mnogi se še spominjajo njegovega nedavnega tri-

umfalnega poseta v Parizu, kjer je prisostvoval premijeri svojega filma »Črni orek« in kjer je dobil 8000 ljubavnih pisem, v katerih so mu lepe Parižanke ponujale roko in srce. Tudi Američanke so kar norele za njim, ne manj pa žene in dekleta drugih narodov, do katerih so prodrli njegovi filmi. Valentino je bil dvakrat oženjen. Prva žena ga je zapustila že 6 ur po poroki. Ko je dovršil film »Krvava arena«, je odpotoval v Mehiko, kjer se je poročil z znano filmsko divo Natašo Rambovo. Letos se je dal ločiti. Njegova druga ločitev je vzbudila v ameriški in evropski javnosti veliko senzacijo, ker se je govorilo, da se Valentino zdej poroči s slovito Polo Negri. Smrt je prekrizala njegove račune.

Nedavno se je Valentino izneveril tudi svoji stari domovini Italiji. Izstopil je iz italijanskega državljanstva in zato so fašisti prisilili kino-podjetja, da njegovih filmov v Italiji sploh niso igrala.

Pojasnjen umor dveh lovcev

Dunajsko javnost še vedno razburja umor dveh lovcev, Petra Bergerja in Florijana Spanringa, katere so našli pred dobrim tednom ustreljena na Kuschbergu. Splošno je prevladovalo mnenje, da sta postala nesrečna lovca žrtev divjih lovcev in tozadevno je bila usmerjena tudi preiskava. Potek preiskave pa ni dal zaželenega rezultata. Zato je vzbudila tem večjo senzacijo aretacija gozdarja Neugebauerja in gozdnega delavca Wehrgritterja. Gozdar Neugebauer je nekako pred osmimi dnevi našel truplo umorjenega Spanringa in to javil oblastem. Orožniki so medtem proti Neugebauerju zbrali toliko obtežilnega materiala, da je odredilo državno pravdnistvo njegovo aretacijo. Njegov uslužbenec Wehrgritter, ki je bil istokot prijatelj, je dokazal svoj alibi in je bil takoj izpuščen.

Neugebauer je bil osebni sovražnik obeh lovcev, ki sta vedela za razne njegove nepoštenne manipulacije. Zato se je bal, da ga nekega lepega dne izdasta, in v glavi se mu je porodil peklenški načrt, da ju odstrani s sveta. Prilike za zločin so bile ugodne, kajti baš zadnji mesec so bile razširjene vesti o tolpah divjih lovcev, ki so se pojavile na Schneebergu. Dognalo se je, da je Neugebauer preteklo nedeljo dal obema lovcema točna navodila, kje imata hoditi, in je tako vsak hip točno vedel, kje se nahajata. Zelo obremenjuje Neugebauerja pismo, ki ga je pisal umorjeni Spanring svoji nevesti. V pismu je bilo navedeno, da se zelo boji svojega predpostavljeneja. Nekatere priče tudi izpovedujejo, da je pokojni čisto izjavil, da če njega in Bergerja nekega dne z običajnega obhoda ne bo nazaj, naj retirirajo Neugebauerja.

Neugebauer trdovratno zanika svojo krivdo, zdi se pa, da mu to ne bo mnogo pomagalo.

Streli v hotelu

Nedavno se je seznanila 22 letna soproga strokovnega učitelja Marija Kolenova iz Gomucja potom malih oglasov z 31 letnim inženjerjem Stiasny iz Hodonina. Kako daleč je šlo njuno znanstvo, ni znano. Ve se samo to, da sta se inž. Stiasny in strokovni učitelj Kolenova pred tednom sešla. Pri tem sestanku je dal inž. Stiasny pismeno izjavo, da ima z Marijo Kolenovo ljubavno razmerje. Na podlagi te izjave je vložil Kolenova tožbo na ločitev zakona. V nedeljo popoldne je prišla Marija Kolenova v Kromeriz, da prisili inž. Stiasnya, ki se je udeleževal kot rezervni poročnik vojaških vaj, k preklicu usodne izjave. Prosila ga je, naj svojo objavo prekliče in obvaruje s tem njo javnega škan-dala. Marija je poročena že štiri leta in ima 3 otroke. Kakšen je bil uspeh njenega posredovanja se ne ve.

Znano je samo to, da so začeli uslužbenci nekega hotela v Kromerizu popoldne pet strelcev v sobi, kjer sta bila Stiasny in Marija Kolenova. Takoj nato je stopila Kolenova z revolverjem v roki iz sobe in izročila revolver hotelirju rekoč, da je streljala v poročnika Stiasnya. Poročnika so našli v sobi vsega okrvavljenega. Poklicani zdravnik je ugotovil, da je Stiasny zadet v vrat v prsa in v ramo. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo. Zaslišati ga niso mogli, ker se ni zavedel. Kolenova je bila aretirana. Svoj zločin je takoj priznala in izjavila, da je streljala v hipu živčne razburjenosti, ker je Stiasny brez pravega povoda uničil njen zakon.

Nesreče v Alpah

Letošnje leto je za planince posebno usodno. Ne mine skoraj teden, da bi se ne pripetile v planinah nesreče, ki zahtevajo žal čisto tudi smrtno žrtve. V naših planinah je imela smrt letos obilo žetev, pa tudi v drugih državah beležijo številne planinske nesreče. Posebno avstrijske Alpe zahtevajo letos vedno nove žrtve.

V nedeljo se je pripetilo v avstrijskih Alpah več planinskih nesreč. O prvi nesreči poročajo iz Inomosta. Predsednik dunajske sekcije avstrijskega planinskega društva inž. Schattner je šel s svojim sinom in soprogo v planine, kjer so nameravali napraviti plezalno turo. Vsi trije so bili privezani na eni vrvi. Naenkrat je Schattnerju spodrsnilo in vsi trije so padli v 30 metrov globok prepad med dvema ledenikoma. Iz bližnje planinske kočice je prispela na kraj nesreče rešilna ekspedicija, ki je spustila v prepad vrvi. Schattnerja in njegovo ženo so rešili, dočim je bil mladi Schattner že mrtev, ker si je pri padcu razbil lobanjo.

Na grebenu med Veliko in Malo Bischofsmütze se je ponesrečil šloščeti dunajske poljedelske visoke Šole J. Schmitz. Padel je v prepad in se

težko poškodoval. Prenesli so ga v bližnjo planinsko kočico, od tod pa v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

V nedeljo je napravilo 18 dunajskih srednješolskih dijakov izlet na 2514 metrov visoko Pihappo. Vodil jih je oskrbnik neke planinske kočice. Ko so ostali počivali, je odšlo nekaj dijakov na svojo pest dalje. Realčan Hantke je padel z visoke skale v prepad in obležal na mestu mrtve. Na Gepatschfernerju se je smrtno ponesrečil 29 letni uslužbenec neke monakovske tovarne Dankesreiter.

Zagoneten roparski umor

Neki dijak se je vračal v nedeljo popoldne iz Češkega Broda. Ker se mu je mudilo, je krenil po bližnji čez polje. Ko je bil kakih sto korakov od ceste, je opazil ob stezi mlako krvi. Ozrl se je in zagledal na bližnji nivi neznanega moža, ki je ležal z obrazom navzdol. Mislil, da ima pred seboj pijanca, ki se je pri padcu ranil, je šel kolar mirno dalje. Kmalu je srečal kmeta Skalického in mu povedal, da leži na njivi neznan pijanec.

Kmet je hitel na njivo in že od daleč zakril na pijanca naj ustane. Toda dozdevni pijanec se za njegove klice ni zmenil. Skalicki je stopil k njemu in prestrašeno opazil, da ima neznanec na glavi globoko rano, na kateri so že sedele muhe. Hitro je obvestil o neznanem mrtvecu orožniško postajo v Češkem Brodu. Orožniki so ugotovili, da gre za roparski umor. Na bližnji njivi so našli namreč okrvavljen kamen, katerega so se držali lasje neznanega žrtve. Kamen je morilec nalašč vrgel daleč proč, da bi ga ne našli. Identitete umorjenega se niso mogli ugotoviti. Orožništvu dela največje preglavice okolnost, da je bil umor izvršen na zelo prometnem kraju in da so v neposredni bližini kmetije že od jutra delali na polju.

Samomori z lizolom

O samomorih imamo že obširno strokovno literaturo. Zdravniški in fiziologi skušajo pojasniti problem samomora in najti sredstva za odstranitev tega žalostnega pojava. Zdi se pa, da ta problem ne bo rešen, dokler ne bodo točno znane vse funkcije in vse anomalije možganov. To je treba prepustiti zdravnikom. Zdravniki najdejo tudi profilakčna sredstva.

Animirivo je, da igra pri samomorilih zelo važno vlogo lizol. Velik odstotek samomorilcev, posebno mladih deklet, si hoče pomagati na oni svet z lizolom. Lizol je v novejšem času nadomestil razne kisline, ki jih je težko dobiti, dočim je lizol vsakomur dostopen. Vsak otrok ve, da se lahko z lizolom zastrupi. Malokdo pa ve, da je lizol kot samomorilno sredstvo zelo neuporaben. Posledice zastrupljenja z lizolom. Glavna sestavina je karbolova kislina, so strupena. Lizol razbija ustnice, ustno duplino, požiralnik, želodec in čreva. Zato so muke, ki jih

povzroča samomorilec ta strup, nepopisne. Grozne bolečine trajajo običajno 5-10 ur, včasih se pa zvija samomorilec v strašnih mukah tudi po več dni.

Ako lizol pravočasno odstranimo iz organizma, lahko samomorilca rešimo. Vendar pa plača vsak samomorilec svojo neumnost zelo drago. Požiralnik se mu namreč tako zoži, da ne more jesti. Često je treba požiralnik razširiti s kirurzičnim instrumentom. Prav lahko se tudi pripeti, da samomorilec, ki so ga pravočasno rešili, niti tekočine ne more požirati. In tako mora siromak leta in leta trpeti za svoje nepremišljeno dejanje. Često se dogaja, da pri samomorih z lizolom ne gre za resni poizkus samomora, marveč samo za fingirani samomor. Posebno mlada dekleta si rada pomagajo s tem nevarnim sredstvom, kadar hočejo ostrašiti svoje roditelje. Ako bi pa vedele, kakšne posledice ima lizol bi si gotovo premislile. Oblasti bi morale prodajo lizola strogo prepovedati.

× Senzacionalna aretacija. V Nürnbergu so aretirali uglednega tovarnarja, ker je osumljen, da je ponarejal drobni po eno in po pol marke. Aretirali so tudi tri nameštence njegove tovarne.

× Turistika z aeroplanom. Bivši avstrijski letalski oficir polkovnik Eecher je otvoril v Innsbrucku moderno »fljakarijo«. V svojem aeroplanu prevaža potnike, zlasti Američane in Američanke, nad Inomostom in okolico. Dober uspeh ga je opogumil, da snuje zdaj večjo družbo, ki bo v aeroplanih prevažala potnike iz Innsbrucka na vrhove tirolskih planin. Za pot na 3000 m visoko planino, za katero rabi najboljši turist vsaj pet ur, bo potreboval aeroplan samo 10 minut. Vožnja bo veljala 20 šillingov (160 Din). Kmalu bo tudi turistične romantike konec.

× Elektrificirano čebelarstvo. Angleški farmer, po imenu Borlase Matthews, čigar posestvo slove po mnogostranski uporabi elektrike, je pričel uvajati to prirodno silo tudi v čebelarstvo. Pripravil je panje, kjer električna svetla omogočuje, da si jame svetla bolj zgodaj nego po navadi posvečajo razmnoževanju zaroda. Roji za posvečajo blijnak tako zaroda, da morejo ubirati med prvem cvetenju sadnega drevesa. Podjetnik upa, da bo dobil na ta način dobil po 17 angleških funtov več medu od vsake čebelice.

Specijalna mehanična delavnica

za popravo pisalnih, računalnih, kopirnih in razmnoževalnih strojev kakor tudi registrirnih blagajen. — Razne tipke in pisave za pisalne stroje vseh sistemov spreminjam po naročilu in vzorcu.

Lud. Baraga Ljubljana Selenburgova ulica 6

Trgovska sotrudnica

mlada, močna, izurjena v mešani trgovini išče mesta v mestu ali na deželi. Ponudbe na upravo lista pod »Takojšen nastop« 2416

Sostanovalka

se sprejme na hrano in stanovanje. Ponudbe na upravo lista pod »Sostanovalka« 2418

25.000 Din posojila

za 1 leto išče trgovec v svrhu povečanje trgovine proti dobri obrestim in sigurni garanciji. Ponudbe na upravo lista pod »Posojilo« 2411

Klavir

dobro ohranjen se radi pomankanja prostora takoj proda. Ponudbe na upr. lista pod »Klavir« 2415

Lokal za brivnico

po možnosti s stanovanjem, na prometnem prostoru se išče takoj v najem. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod »Brivnica« 2433.

Doberman psice

rijave barve, 4 in pol meseca staro od ponedeljka 23 t m. rogrešani. Najditelja naprošam, da jo proti primerni odškodnini izroči lastniku v Sp. Šiški, Janševa cesta 13, ali istojla pošlje obvestilo. 2440

Stare kovine

vseh vrst plača najbolje Strzalkovsky, Zagreb, Meduličeva ul. 20.

RADIO

aparate in sestavne dele ima v zalogi

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje štev. 5.

Lepa vinska klet

z 11 hrastnimi sodi za 326 hl vina se odda v Spodnji Šiški. Vpraša se pri trdnici Knez, Ljubljana, Gosposvetska 3.

Pozor trafikanti!

USTNIKE

iz papirja za smotke in cigrete izdeluje

„ORIENT“ tiskovnica ustnika, ADOLF DAJČ, Subotica, Jugovisla ul. 7.

Zahtevajte vzorce!

Biser Štajerske

KOPALIŠČE GLEICHENBERG

odlično za

KATAR, NADUHO, EMPIZEM, BOLECINE SRCA.

Najlepše jesensko bivanje. — Milo podnebje. — Za prospekte se obrnite na Kurkommission.

Vajenec

inteligenten, z boljšo šolsko izobrazbo se sprejme za elektrotehnični obrt. Pismene ponudbe na upravo lista pod »AB 2-2427.

Krojaškega vajenca 2428

išče Elegance, oblačilna družba z o. z. Ljubljana, Aleksandrova 12

Sprejme se učenec 2425

za manufakturno trgovino, s predpisano šolsko izobrazbo, zdrav, močan, iz solidne napredne rodbe. Vso oskrbo mora imeti doma. Naslov pri upravi Slov. Naroda.

Sobico

s posebnim vzhodom išče gospodinjico, ki je ves dan odsotna. Ponudbe na upravo lista pod »Sobica« 2436.

Moška obleka

skoraj nova ter nekaj perila se proda. Ponudbe na upravo lista pod »Obleka« 2435.

Krojaški pomočnik

se takoj sprejme v trajno delo. Ponudbe na upr.-o Slov. Naroda pod »Krojač« 2434.

Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani iščejo za svojo komercialno centralo, eksportni oddelek v Vevčah pri Ljubljani

eksportnega korespondenta

s službenim nastopom dne 1. septembra t. l. Zahteva se: tuzemsko državljanstvo, popolna trgovska naobrazba in praksa, perfektno znanje angleščine, francoščine, slovensčine in nemščine. Reflektira se samo na vestno in marljivo moč. Samci imajo prednost. S službenimi prejemki je zvezano naravno stanovanje s pristo kurjavo in razsvetljavo. Izcrpne ponudbe s curriculum vitae in prepisi izpričeval ter navedbo zahtevkov so nasloviti na **tajništvo Združenih papirnic, Ljubljana, Dunajska cesta 1.**

GRAZER MESSE 1926

od 28. avgusta do 2. septembra

Posebna razstava: Dom in ognjišče

25% znižane vozne cene.

Casno zastopstvo in prodaja legitimacij po Din 15—

„Aloma Company“

Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 1.

Prodamo prav dobro ohranjenih

transportnih sodov

za 200 hl

Ebenspanger d. d. Bjelovar

LOKOMOBILI MOTORI

DIZEL I SAUGGAS

GATERI PINI & KAY

POVOLJNI PLAČEVNI USLOVI

Braća FISCHER & ZAGREB, Pantovčak 1b.

Zadružna hranilnica

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z.

Ljubljana Sv. Petra cesta 19 Ljubljana

daje posojila na vknjižbo ter proti zastavi vrednostnih papirjev. Obrestuje vloge na knjižice po čistih 6% brez odpovedi. Poseben oddelek za prodajo srečk Državne razredne loterije ter prodajo srečk ratne štete na obroke.

Kupujemo 7% državno investicijsko posojilo ter ostale državne papirje.